

Előfizetési árak:

Házhoz hordással vagy postán küldve:

Egész évre . . . 14 ft — kr
Félévre . . . 7 » — »
Negyedévre . . . 3 » 50 »
Egy hóra . . . 1 » 20 »
Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal:

Endrényi Testvérek könyvkereskedése Szege, hová az előfizetések s a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

SZEGEDI HIRADÓ

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep után is.

Szerkesztői iroda:

Tisza Lajos-körút 73. sz.
Reitzer-fele ház, földszint,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Bérmertetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Hirdetéseket

és nyílttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt áron vessz föl.

A demokrácia ellenségei.

Szege, nov. 8.

Megjegyeztült államjogi tanok szerint az állampolitika és a társadalom életirányának utja paralell, egy vonalon halad.

Olaszországban az államegység megszilárdításához szükség volt a pápai hatalom megnyirbálására s magának a pápának az angyalvárba interválására.

Mit tett tehát a politika e szükségnek kijelölt irányzatával az olasz társadalom?

Nem csak nem zudult föl keresztény érületének megsértésén, de sőt annyira megengedett magának bizonyos nagyobb foku antiklerikálizmust, hogy a mult évben például a középkori papi hierarchia és papi hatalom egyik nagy ellenségének emlékeztetése szobrot emelt.

Franciaországban a politika szükségesnek találta kimondani, hogy a közep-európai hármasszövetséggel szemben egy biztosíték van Franciaország hatalmi állásának megmentésére, — Oroszország szövetsége.

Nos, mit tesz tehát a francia társadalom, mely minden ízében a modern fejlődés hive s mely lelke mélyében gyűlöletet érez minden iránt, amely összefügg ezzel a szóval: zsarnokság?

Ez a liberális francia társadalom menten közeledett Oroszországhoz. Diavatba hozta Páris szalonjaiban az orosz hercegeket, az orosz prémekeket, orosz ezüstöt és orosz könyveket s ezzel Európa lelkére mintegy ráterítette az orosz fölfogás borzongató lepedőjét.

Az angol politika szükségét látta annak, hogy az angol nemzeti eszme és az angol vagyoni érdek fejlesztése céljából, az írek speciálisan ir-fejlődése megakadályoztassék.

Az angol társadalom, amely rabja a törvényeknek és szokásoknak s amely rideg külseje alatt melegen érző szívvel keres föl minden helyet, ahol segíteni kell, tudott egészen a lelkelenségig kegyetlen lenni ir-testvéreivel szemben s tökéit mindenhova elvitte alacsony kamatokra, csak épp Irhonba nem.

A politikának és a társadalomnak ez összeforrott életműködése látható Európá határain tul, még az új világ-részben, hol pedig sem a történelmi mult kegyelete és szeretete, sem a faji összetartozóság érzete nem képez lükettő ért a társadalomban, tehát Amerikában is, mihelyt meghozták az ezüst-

billt, aki csak tehette, sietett a politikának segíteni azzal, hogy rendre vásárolta az ezüstöt.

Ha a társadalom nem működik így együtt az állam-politikával, vagy megfordítva: hát az akkor beteg állapotot jelez.

Ugy látszik pedig, hogy ez a beteges állapot, bár mostanában mindinkább kisebbülő mértékben, nálunk fennáll.

Nem kívánunk több lezajlott országgyűlési ciklusból hivatkozni példákra. Elégnek tartjuk, ha a mostani helyzetre utalunk.

Tény, hogy politikai alkotásainkon s az állampolitika irányán határozott liberális demokrata szín vonul át. Reformjaink általános iránya abban a pontban konkludál, hogy a társadalmi osztályfalakat elmozdító egyenjogusítás és egyenlő haladás elve jusszon diadalra.

A népnevelés, ipar, kereskedelem s a kis birtokos osztály fejlődésének biztosítására hozott törvények s a politika főbb intézőinek működése mind arra mutatnak, hogy az 1848-ban megnyilatkozott liberális demokrata irányban való tovább fejlődés magyar nemzeti cél s e cél elérésére buzgólkodni s e célra működőkkel együtt-érzésünket kinyilvánítani, hazafias kötelességünk.

Láttuk a polgári házasság törvényjavaslatánál, láttuk az erdélyi kultúregylet megalakultánál s láttuk azóta többször is, hogy a magyar társadalom csúcspontján álló magyar arisztokrácia a legtöbb esetben nem érez együtt a magyar nemzeti politikával paralell utra törekvő nagy magyar társadalommal, abból kiválik, külön világban él s külön uton halad.

A magyar történelmi társulatnak tegnap tartott ülésén például Pulszky Ferencz elnök arról szólt, hogy az aradi lélekemelő ünnepélyen, mely pedig a magyar liberálizmus vértanúi emlékének megörökítésére volt rendezve, képviselve volt ugyan a nemzeti kultúra, a tudomány, a művészet, irodalom, a magyar nemesség és az egész magyar közeposztály, de afelső háznak egyetlenegy tagja sem volt ott s mágnásaink is távollétükkel tündököltek.

Ebből két tapasztalati igazságot vonhatunk le.

Láthatjuk először, hogy a nemzet ereje és lelke a magyar középosztályban gyökerezik s a magyar alsó osztályból táplálkozik és frissül meg, tehát közéletünk és nemzeti céljaink

fejlődését erre a két osztályra kell basiroznunk.

Láthatjuk másodszor, hogy a magyar mágnás osztály a közügyektől való távolmaradása (mint ez a főrendház üléseinek sivárságából és ürességéből is észrevehető) s a nemzeti lelkesedés és buzgalomtól való kivonása által, már is eljátszotta annak jogsultságát, hogy még ma is úgy tekintünk rájuk, mint akik a magyar liberálizmus és magyar nemzeti fejlődés küzdelmeiben az első csatasorokba volnának állíthatók vezérekül.

Ezen a keserű meggyőződésen, mely pedig közmeggyőződés, immáron csak egy dolog változtathatna, az, ha a magyar mágnás osztály megkövetelné mástól is, magától is, hogy a nemzet munkájában és lelkesedésében egyenlően osztozkodjék az államot alkotó nagy társadalommal és többé ne keresse a maga selyem cipővel külön utakat s a maga sivár lelkének külön izgalmakat.

A magyar határ védelme.

Szege, nov. 8.

A «Szegei Híradó» két év óta gyakran ad hírt arról a vandal pusztításról, melyet Románia alattvalói visznek véghez a magyar határon. A romániai határszélen levő községek lakói a törvényesen megállapított magyar határt vonakodtak elismerni, pusztítják, rombolják határunkat, s a határörvidékről gyakran érkeznek izgalmas hírek, oláh alattvalók és magyar csendőrök között való fegyveres összeütközésekről, az ilyen csatározásoknál olykor vér is folyik.

A belügyminisztérium négy tagu bizottságot bízott meg egy javaslat kidolgozásával, mely szerint a román határsértések megakadályozandók volnának.

A négyes bizottság tagjai: Jakabffy Imre, Krassó-Szörény megye főispánja, Földváry Lajos báró őrnagy, a Szegekerületi csendőrség parancsnoka, Cserszky százados és Szalay hadnagy.

Az utóbbi két év alatt elkövetett román határsértések tetemes kárt okoztak a magyar kincstárnak. Csaknem minden hónapban megismétlődtek ezek a határsértések. A román községek lakói kilesték az alkalmas pillanatot, hogy mikor őrizetlen a határvonal. Ötven-hatvanan fegyveresen törtek át a határon, ilyenkor kincstári erdőkben, legelőknön, réteken vandal pusztítást követek el.

Megsemmisítették a határjelző fákat, a fölismérhetetlenségig széthányták a határjelző dombjainkat, szétzavarták a magyar alattvalók nyájait s folytonos rettegésben tartották a magyar határszéli községeket.

Mintha csak számításból tették volna fölismerhetetlenné a határvonalat. E mellett bizonyít azon körülmény, midőn a határjelző czölöpöket és a dombokat teljesen megsemmisítették, rendszeresen irtották a magyar kincstári erdősegeket.

Fegyverrel állottak ellen a magyar csendőröknek, akik őket ezen munkájukban meg akarták akadályozni. Még ők adták az urat. Gunyos hangon kiáltották oda a csendőröknek.

— Hát hol vannak határjelző czölöpjeitek, hol a dombjaitok? Ez román föld! Ezekhez az erdőkhez a magyaroknak semmi közük nincsen!

Ezt a furfangot még számtalan merénylet elkövetésével tetézték a romániai alattvalók.

Magyar alattvalók jószágait áthajtották román határra.

Az erdő sűrűjéből rálovöldöztek a határon portyázó magyar csendőrökre és erdőőrökre.

A megtámadott csendőrök hiába vették üldözöbe a romániai alattvalókat. — Azok román területre menekültek, ahol a magyar alattvalók nem akarták folytatni az üldözést.

Ezt a sok garázdálkodást végre megsokalta már a belügyminiszterium. A miniszterium által megbízott négyes bizottság a határsértések okait és körülményeit és a határvonal mikénti megvédésének módjait alapos tanulmány tárgyává tette. A bizottság rendkívüli buzgalmat fejtett ki a szükséges adatok összegyűjtésében és a határvonal legcélszerűbb megvédési módjainak tanulmányozásában.

A bizottság jegyzeteiből Angyal József csendőrfőhadnagy öt ivre terjedő, könnyen áttekinthető memorandumot készített, melyben szakaszonként vannak felsorolva a bizottság által megállapított módok, melyek szerint a román alattvalóknak a magyar határon való további garázdálkodása meg volna szüntetendő.

A gondal kidolgozott, nagy szakértelemre valló memorandum, — mint lapunk tudósítója írja, — olyan derekas munka, melylyel az illusztris négyes bizottság és a memorandumot író jeles csendőrszt becsületet vall.

Egy tudósítás szerint: A magyar-román határvonalon több rendőrségi őrsöt fognak létesíteni. — Határainkat legalább lesz, aki erőlyesen megvédelmezze a román falvak vad hordái ellen.

A bérhátralékok.

— A gazdaszék előtt. —

Szeged, nov. 8.

A városi földek bérhátralékainak kérdésében ülésezett tegnap újra a gazdaszék plenuma.

A gazdaszék tudvalevőleg már korábban egy albizottságot küldött ki, javasoljon az módokat, miként lehessen a bérhátralékok szaporodásának megállítására s egyáltalán az egész városi bérletrendszer, igazán rendszeretelenség megjavítására alkalmas eszközöket találni. — Az albizottság többször tanácskozott már e tárgyban, míg egy számba vehető javaslatban meg tudott állapodni; abban, melyet e plenum elé az okt. hó 25-iki ülésen terjesztett s melyet a «Szegedi Híradó» október 26-iki számában

egész terjedelmében közölt. Az albizottsági javaslatot legutóbbi ülésében nem tárgyalta le a gazdaszék, hanem akkor úgy határozott, hogy érdemleges tárgyalás előtt a helyi lapok után egész terjedelmében közöltesse ez a javaslat, hogy így a fontos kérdés tanulmányozására kellő időt nyerjenek a gazdaszék tagok. Így került újra tegnap a gazdaszék elé a javaslat s fogadtatott is el egész terjedelmében, kivéve az utolsó pontján tett néhány változtatást, a bérbeadandó homoki földek minimumát s gazdasági rendszerét illetően.

A tegnapi ülésen Zombory Antal szenátor elnöklése alatt a következő tagok vettek részt: Pillich Kálmán, Weiner Miksa, Obláth Lipót, dr. Lázár György, Fajka János, Kriszt Sándor, Lábdai Antal, Molnár János, Börcsök Péter, Kónya Ferencz, Marosi Mór, Vónéki Pál és Szekerke József.

Zombory Antal röviden előadva a tárgyalás alá menő javaslat történetét, elfogadásra s a tanácshoz beterjesztésre ajánlja azt. A gazdaszék tagjai a javaslat pontonkénti tárgyalására kéri, hogy így a vita rendszeres mederben maradjon.

A javaslat 1. pontjánál, mely a bérfizetések idejére a pénztári és könyvvivői tiszttség mellé kiegészítő erőt ajánl, Weiner Miksa szólal fel s elfogadja a javaslatot, de benne határozottan kimondani kívánja, hogy a kiegészítő erő a már meglevő városi személyzetből adassék. A gazdaszék az indítványt elfogadja.

A javaslat 2. pontja tudvalevőleg két gazdasági felügyelői (ispáni) állás szervezését ajánlja, annak ellenőrzésére, hogy úgy az eddigi, mint a jövőbeni bérleményes földekre vonatkozó szerződések egyes pontjai az illető bérll által betartatnak és végrehajthatnak-e, illetve, hogy azok a gyakorlatban megfelelő hatályt nyerjenek.

Az új állás szervezése ellen elvben egy bizottsági tag sem tett kifogást, csak Kriszt Sándor városgazda, ki fölöslegesnek tartotta a bérletek ellenőrzésére külön hivatalnokokat tartani, a tanyai kapitányok és esküdték intézménye mellett. Az új álláshoz fűzött hatáskört azonban többen tulterheltségnek vélik, vagy az ispánokra bízott kötelezettségek egyenmelyikét hozzájuk nem tartozóknak.

Weiner Miksa a bérföldek rendszeres kezelésére hasznos intézménynek tartja az új állást. Csak a zárgondnoki és végrehajtási teendőket nem bizná rájuk s már most kimondatni indítványozza, hogy az ispánoknak a várostól földet bérelni ne legyen szabad.

Zombory elnök szerint ez utóbbi kérdés már az új állás részletes szervezéséhez tartozik, ami a szervezeti bizottságnak lesz föladata.

Obláth Lipót Weiner felszólalására reflektálva, az ispánok ügykörébe vágónak tartja a zárgondnoki s végrehajtási teendőket. Elfogadja az új tisztségek szervezését, bár a bérletek ellenőrzését a kapitányok és esküdték is elláthatnák, sőt többen lévén, a csak két ispánnál jobban is elláthatnák, ha ily célból a bérföldek között «zónák» szerint fölosztatnának. Azonban ez esetben is megkövetelné minden károsodás vagy mulasztásért a felügyelők szigorú vagyoni felelősségének kimondását s ha szölv az új állás szervezését elfogadja, azt csak ezen fontos elv kikötése mellett teszi.

Pillich Kálmán hosszabb és alapos beszédében szintén helyesli az ispánok szervezését. Az a fontos közérdek, mely a bérletek szigorú ellenőrzéséhez fűződik, nem téri, hogy ez a nagy és sok időt igénybe vevő teher a pusztai kapitányokra bízassék, akik el sem láthatnák kellőképp, hisz pl. a csöngölői kapitánynak 16,000 hold

bérletet kellene szemmel tartania. Azonfelül a városnak ott is vannak bérföldjei, a hol kapitányai nincsenek. Ugyanezen indokok követelik a zárgondnokságokat is az új ispánok részére. A javaslatból szölv szerint azonban kidobandó az a passzus, mely a bagatell-végrehajtások vezetését is az ispánokra bizza. A gazdasági felügyelők u. i. városi közegek lesznek s így jogi abszurdum, hogy a bérllök ellen végrehajtást is vezethessenek. Felperes és exekutor nem lehet egy személy.

Dr. Lázár György az egész javaslatot fél munkának tartja, ha az ispánok a bérllök ellen vezetendő bagatell-végrehajtások eszközzésével nem lesznek megbízva. A végrehajtások így oly összegekbe kerülnek, hogy a napidíjak s fuvaroktségek levonása után a város bérkövetelésére az elárverelt zálogtárgyakból mi sem jut, sőt még ráis fizet a város. A javaslat is konstatalja, hogy az új intézménnyel nem fűgghetne össze a végrehajtások fogantatása, de a mostani nagy végrehajtási költségek elkerülésé, tehát a bérjövödelmek nagyobb biztosítása végett ez a funkció egyik legfontosabb feladata lesz az ispánoknak. Arra, hogy folperes és végrehajtó egy személy nem lehet, a mostani szokásra hivatkozik, mely szerint a bagatell-végrehajtásokat leggyakrabban most is ügyészégi, tehát városi közegek fogantatják.

A bizottság változatlanul elfogadja az ispánoknak ezt a hatáskörét is.

Marosi Mór és Börcsök Péter a zárgondnoki tisztség s a foglalások ellátásánál azt kívánják, hogy a gazdasági felügyelők kiegészítő személyeket, megbízottakat is használhassanak maguk helyett, különben az esetleg nagy számban összegyűlhet ily teendőket nem győznék. — A bizottság fölvilágosítása után, hogy t. i. ezt a javaslat nem tiltja, elfogadták a javaslatot.

Kriszt Sándor itt adta elő a gazdaszék egyértelmű felfogásával ellentétes azon véleményét, mely szerint az új tisztségek szükségletének, teendőikét a pusztai kapitányok és esküdték is elvégezhetnék. Csak ott a hiba, hogy a bérllök, eltekintve a fizetési kötelezettségtől, 1884. óta felszólítást sem kaptak, hogy kötelezettségeiket, mint pl. a fásítás, árkolás, teljesítsék. Ha ez meg lesz, a pusztafelügyelők teendőit elvégeznék a kapitányok és esküdték is.

Az új állásra vonatkozó vita ezzel véget ért s Zombory elnök konstatalta, hogy a pusztafelügyelők szervezését a gazdaszék plenuma is helyesli, azzal a megjegyzéssel, hogy vagyoni felelősségük kimondása a szervezés idejére tartatik fonn.

A javaslat többi részleteit vita nélkül magáévá tette a gazdaszék. A bérszerződésnek az árverésen azonnal aláírása, a félévi kauczióknak később betáblázással kicserélhetése kimondatott.

Az 5. pontnál volt még egy kis vita, ahol az 1884. évben bérbeadott homoki földek jövőnd bérbeadását illetően, a szerződés egyes pontjainak módosításáról van szó, a város érdekeinek kellőbb biztosítása végett. Itt Pillich Kálmán azt kívánta, hogy ne csak a homoki, hanem az összes földek bérletrendszerére dolgozzék ki a gazdaszék javaslatot. A gazdaszék azonban ezuttal ily nagy s még korai munkára nem volt hajlandó vállalkozni, mert az egész javaslat különben is csak a homoki földek bérleténél tapasztalt rendellenességek sürgős megszüntetését célozza, s a többi bérföldek amugy is egészen más szempontok alá esnek, mint a homokiak s különben is rájuk vonatkozólag később is tárgyalható ez a kérdés. Pillich még e pontnál a bérllöknek megadatni kívánta azt a jogot is, hogy minden tizedik évben gyököstől kiemelhesenek minden második fát; a gazdaszék azonban, a javaslat értelmében, a «botolás» rendszert tartotta fonn.

Végre a javaslat egyik legfontosabb, magasabb gazdasági s a város népesedési érdekeit legközelebből érintő pontja került

vita alá. A proletár-bérlő elem szaporodásának megakadályozása végett ugyanis azt javasolta ebben az albizottság, hogy: a tanjáktól távolabb fekvő dűlőkben a legkisebb haszonbérés birtokterület, vagyis egy leverés egy testben 20 holdból (1600 □ öl) álljon; és amennyiben ily területek megnyílnak, azok már e szerint adassanak újból bérbe és pedig ezekre nézve a szerződésbe fölveendő következő körülmények mellett, nevezetesen: hogy bérlő köteles a szántás-vetés alá használható haszonbérés birtoka egynegyed-részt évenként mindig fölvetni, ugar és parlag alá meghagyni; $\frac{1}{4}$ -ed részét pedig kapásvetemény alá használni; és csak az ezután fönmaradó $\frac{3}{4}$ -ed részt használhatja kalászos vetemény alá; — aki ezt áthágja, az az illetéktelenül használt földért kétszeres haszonbért köteles fizetni.

Ez a pont erős megtámadásoknak volt kitéve.

Az $\frac{1}{4}$ -ed rész ugar-hagyást ily kis bérleten szükségtelenné, sőt károsnak tartották:

Kriszt Sándor, aki ugarhagyás helyett a trágyázási kötelezettséget ajánlja;

Pillich Kálmán, aki ily kis bérleten az évi ugar abszurdumnak tartja; homokföld ugaron be nem gyepesedik egy év alatt, e miatt a szél elhordja s még a megművelt résznek is árt így;

Marosi Mór, aki szerint a homokföldnél első célja a gazdáknak a megkötés; ezt eléri trágyázással, szalmázással; arra kell tekinteni tehát a bérlőt, hogy egynegyed részét 20 holdjának így pihentesse s inkább ezen rész után ne fizessen;

Obláth Lipót szerint csak a trágyázási kötelezettséget kell kimondani s a földet használhassa bármire a bérlő s bármikor.

Weiner Miksa pénzügyminiszter szempontról is ellenzi az ugar, mert e kötelezettsége mellett a bérlő a 20 hold egynegyed részét nem használhatván, nem fizethet a bérletért annyit. Ily kis homok-bérleten ugar amugy is lehetetlen tapasztalt gazdák állítása szerint is.

A köteles ugar-hagyást ki is hagyta a javaslatból a gazdaszék, ehelyett azonban **Zombory Antal** indítványára beletette e pontba, hogy a bérlet egyharmadát kapásveteményre tartozik használni, **Pillich Kálmán** indítványára pedig azt, hogy ezen 20 holdas bérleteken 2 év alatt tanyát tartozik építeni a bérlő.

A fizetési határidőket **Várossy Ferencz** indítvány elvetésével a javaslat szerint márczius és szeptember 1-re tette a gazdaszék.

Ezzel az ülés véget ért.

Szomszéd közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

H.-M.-Vásárhely, nov. 7.

A mai nap délelőtti 10 órára egybehitt rendkívüli közgyűlés a törvényhatósági bizottsági tagok élénk részvétele mellett folyt le. A kitűzött két tárgy elintézése rövid fél órát alig vett igénybe. A közgyűlésre **Kállay Albert** főispán is körünkbe érkezett s nagy gyönyörrel szemlélte az új városháza építésére beérkezett szép terveket. Hibának tartja, hogy a tervezők a tornyot mind az épület külső és nem belső részére helyezik, de tudomásunk szerint így volt kitéve a pályázati feltételekben s így a tervezők nyomon jártak. De talán szebb is lesz úgy, ha a torony kívül építtetik s alatta terras lesz. A közgyűlés a tervek elbírálására a tanács és törvényhatósági bizottság tagjaiból 30 tagból álló küldöttséget alakított, mely teljes hatalommal fog működni, kiválasztja a legjobbat és a pályadíjakat is odaítéli.

A városház építése tehát mindinkább halad s úgy látszik, hogy az építésnek a jövő tavasszal megkezdését mi sem fogja

gátolni. — Erős kezekben van az ügy vezetése.

A második tárgy a fogyasztási adó kibérlése volt. Ez ügyben a közgyűlés magáévá tette a tanács és a kiküldött bizottság álláspontját s fölterjesztéssel el a pénzügyminiszteriumhoz, hogy a város által megajánlott összegért a közönségnek adja át három évre föltétlenül a bérletet. A közönség már 18 év óta bírja a fogyasztási adók bérletét s ez idő alatt a kincstárnak minden baj nélkül biztos fizető bérlője volt. Reményli a közönség, hogy a pénzügyminiszter ur méltányolni fogja a város helyzetét és indokait s előnyt ad a város közönségének egy ismeretlen idegen felett. Különböző küldöttséget is küldött ki a közgyűlés, hogy esetleg személyes érintkezés alapján kötéssék meg a bérlet. A közgyűlés e tárgyak elintézésével befejezést nyert s a főispán ur a délutáni vónattal Szegedre visszautazott. A tervek elbírálásában a főispán ur is részt fog venni.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése nov. 7-én.

Ülés kezdete 10 órakor.

Elnök: **Péchy Tamás**.

Jegyzők: gr. **Esterházy Kálmán**, **Josipovich Géza**, **Balogh Géza**.

A kormány részéről jelen vannak: **Szapáry Gyula** gr., **Wekerle Sándor**, **Josipovich Imre**, br. **Orczy Béla**.

A napirenden van az 1891-iki költségvetés részletes tárgyalása. A királyi udvartartás tételénél:

Meszlényi Lajos kérde, hogy hol van a magyar királyi udvartartás? Ha közös volna az udvartartás, akkor a delegációban szavaznának meg költségeit s a kvóta arányában járulnának hozzá. A párt megszavazza a költségvetést, de csak abban a reményben, hogy az udvartartás magyar lesz. Mert a helyes lojalitás az, ha a nemzet bizalmasan megmondhatja a királynak óhajait és panaszait.

Szapáry Gyula gr. kijelenti, hogy az 1867-iki törvényben benne van, hogy az udvartartás költségeit az országgyűlés szavazza meg, kéri a tétel elfogadását.

Ugron Gábor szintén magyar udvartartást kíván, melynek szervezete megfelelően az alkotmányosságnak. Történjék a főhercegek nevelése olyan szellemben, hogy ne legyenek elzárva az alkotmányosság elől és ne gyakoroljanak rájuk olyan befolyást, mely ellenkezik a nemzet szellemével. **Rudolf** trónörökös meghalt, de hol látjuk, hogy a magyar államférfiak megtették volna kötelességüket arra, hogy Magyarország leendő trónörököse úgy neveltesse, hogy legyen benne ugyanaz az alkotmányos érzés és munkásság, mely a jelenleg dicősegesen uralkodó királyt jellemzi? Jöjjön a trónörökös Magyarorszába, ismerje meg, szeresse meg a nemzetet, intézményeit, törvényeit, alkotmányát. Ezt a mi államférfiaink elmulasztják. (Helyeslés balról.)

Helfy Ignác nemcsak azt akarja, hogy az udvartartás nemzeti legyen, de azt is, hogy a trónörökös minél több időt töltsön a nemzet kebelében. Ha a pénzügyi helyzet kedvező volt, mindig megszavazta a szélsőbal is az udvartartást, csak kérték a kormányt, figyelmeztesse őt felségét, hogy tegyen úgy, mint **Viktor Emánuel**, aki a nehéz időkben önként leszállította az udvartartás költségeit. Szükség van a magyar udvartartás. A fővárosra gazdasági szempontból is szükséges lenne a külön udvartartás. Szinte komikus, mikor azt írják, a király itthon. Hiszen mindig előre hozzák konyháját, lovait, inasait. Meszlényihez csatlakozik. (Helyeslés balról.)

Wekerle pénzügyminiszter nem akarja és nem tartja helyesnek, hogy az udvartartást közjogi kiegészítésnek vegyék; az a királyi belügye. Károsnak tartaná a külön

udvartartást, mert akkor kerekedhetnék felül esetleg az ellenséges áramlat az osztrák udvartartásban, most pedig az udvartartás távol van a politikától. (Zajos ellenmondások és közbeszólások balról.) Hivatkozik a király számos jótekonyságára, a művészetek pártolására; hivatkozik, hogy a trónörökös a humanitárius és tudományos intézetek élén áll, legközelebb pedig új otthont teremtett magának Magyarországon. A nemzet igen is érintkezhet királyával, nem kell várakoznia senkinek sem napokig. (Károlyi Gábor gr.: Hanem hetekig! Derűtség.), míg eléje juthasson. Ajánlja elfogadásra a tételt. (Helyeslés jobbról.)

Beöthy Akos megszavazza a tételt, de hozzájárul ama felfogáshoz, melyet **Meszlényi**, **Ugron** és **Helfy** kinyilatkoztattak. Ő nem látja be, miért ne lenne szükséges egy külön udvartartás. Szükségesnek tartja közjogi, nemzeti és közgazdasági szempontból. Szükséges, hogy a király minden humanitárius és kulturális mozgalom élén álljon. (Elénk helyeslés a baloldalon.) Az angol koronára is történt hivatkozás. Az angol korona épp oly szuverén, mint a magyar és ha különbség lenne a kettő közt, az csak azt bizonyítaná, hogy a magyar korona alá van rendelve az osztráknak. (Megújuló élénk tetszés az egész baloldalon.)

Wekerle pénzügyminiszter szavainak meg nem értése miatt szólal föl. Ő nem vont párhuzamot az angol és a magyar korona közt; csak hangsúlyozta, hogy az udvartartás a királyi belügyének jelentetett ki és czélszerűtlennek vagy okszerűtlennek tartja a beavatkozást. (Ellenmondás balról.)

Horánszky Nándor tiltakozik az ellen, hogy a királyi udvartartás ne lenne közjogi intézmény.

Pulszky Ágost nem tagadja, hogy a királyi udvartartás közjogi intézmény. De elég, ha bizonyos formalitások megtartanak, melyeket egy közjogi intézmény természeté követel. De nem erről beszél az ellenzék, hanem a háztartás berendezéséről. (Zajos ellenmondás balról.) Ez a királyi belügye.

Ugron Gábor **Pulszkyt** figyelmezteti, hogy olvassa el az országgyűlési tárgyalásokat, majd meglátja, hogy az országgyűlés mindig közjogi intézményeink kiegészítőjének tekintette a királyi udvartartást. (Helyeslés balról.)

Kaas Ivor br. Igaz, hogy a királyi ház a királyi háza a várbán, de ebből nem következik, hogy az üresen álljon. A magyar országgyűlés a királyi háztartásba soha sem avatkozott be; de igenis az udvartartást joga van tárgyalás alá venni. Vajjon ha Bécsnek csak egy színházat épített a király és ünnepélyeken odaviszi a magyar udvartartást s az osztrák civilistát itt költi el, nem zudulna-e föl a lojalitáshoz szokott osztrák arisztokraczia is, követelné, hogy Bécsben költse el az osztrák civilistát. Követelhetjük teljes joggal a külön magyar udvartartást. (Helyeslés balról.)

Gosztonyi Sándor konstatálja, hogy a budai várpalota nem királyi, hanem még ma is úgy van telekkönyvezve, hogy a k. k. Hofburgi és kiigazítását még ma is elmulasztották, ez a miniszterelnök hibája.

Gr. **Szapáry Gyula** még egyszer ajánlja elfogadásra a tételt. Az udvartartás költségei nemcsak a háztartásra szolgálnak, de különböző jótekonyságokra, művészi célokra. (Fölkiáltások balról: Bécsben!)

A ház a tétel elfogadja.

Az országgyűlés tételénél:

Detrich Péter az elnök többszörös közbeszakítása mellett kéri a miniszterelnököt, hogy a választási visszaéléseket szüntesse meg. Ő a legdrágább a kormánynak, mert kimondja, hogy 1872. óta a kormánynak 400,000 frtjába került, ennyit költöttek ellenjelöltjeire. (Derűtség, mozgás balról.)

Ugron Gábor jogosnak tartja, hogy a költségvetésnél a képviselőház összegét bírálhassa: ezért azt állítja, hogy nincs igaza

az elnöknek, midőn közbeszakította Detrichet.

Az elnök megjegyzése után a ház a tételt elfogadja.

A magyar delegáció költségei szavazás alá kerülnek; a többség elfogadja.

A közösgyi kiadásoknál

Madarász József kijelenti a független-ségi párt nevében, hogy nem szavazza meg a kiadásokat. E helyett indítványozza, hogy az összegek a költségvetésbe ne vétessenek be.

Kun Miklós pártolja Madarász indítványát.

Pulszky Ágost és gr. **Szapáry Gyula** miniszterelnök fölszólalása után a tételt elfogadták.

A nyugdíjak tételénél

Madarász József nem szavazza meg a Bach-korszak hiválnokainak nyugdíját.

Dániel Ernő előadó fölszólalása után a ház megszavazza a tételt.

A miniszterelnökség tételénél

Ugron Gábor szólal föl a miniszterelnök német nyelvű átiratai miatt, melyek ellene szólnak a kölcsönösségnek és úgy tüntetik föl Magyarországot, mintha alárendeltje lenne Ausztriának. Követeli a magyar kormányférfiaktól, hogy a magyar államíagnak érdekét meg tudják védeni és érvényre emelni. Huszonhárom év óta nincs tisztázva az ország zászlajának és címerének kérdése. Halaszthatónak tartja-e a miniszterelnök azt, hogy a külföldi követések palotáján a magyar állam címere helyezessék el? Ott kell állania a magyar lobogónak is; mert két állam képviselőének kell lennie. (Élénk helyeslés a baloldalon.) Ha a miniszterelnök is kitűzte magának, hogy igyekezni fog eltávolítani minden félreértést az uralkodóház és nemzet közt, miért nem távolítja el az olyan apró szálkát, mint a gellérthegy citadellát és azt a szobrot, melyet a budai palota kiépítésénél áll lehetne vinni a katonai temetőbe.

Tisza Lajos gróf egy személyes megjegyzésre válaszol Ugronnak, hogy hagyja őt mosolyogni, ő nem bánja, ha haragszik.

Ugron Gábor megjegyzi, hogy nem haragudnék, ha Tisza Lajos tükörbe nézne s úgy nevetne gunyosan, (Nagy derűtség a szélsőbalon.) de nem olyan nagy ember, hogy máson nevetessen.

Madarász József szintén a magyar nyelv mellőzése miatt támadja meg a miniszterelnököt.

Csanády Sándor: Olyan lélekrázó megnyelet, mint Szapáry Gyula miniszterelnök a magyar nyelven tett, még Tisza Kálmán sem követett el Ausztria, sem Bécs kedvéért.

Elnök figyelmezteti Csanádyt, hogy imparlamentáris kifejezésektől tartózkodjék.

Csanády: Ezek parlamentárisak, mert igazak, az Isten színe előtt is megmondom. Ha tetszik, vegye el tőlem elnök ur a szót.

Ugy látszik, hogy a jelenlegi miniszterelnök ur a jogtíprás terén túl akarmenni még Tisza Kálmánon is. Ezért ő egy garast sem szavaz meg részére.

Szapáry Gyula gr. kijelenti, hogy a hivatalos érintkezés nemcsak az országban, de kívül is magyar, csak kivételes esetekben használják a németet, mint ez huszonkét év óta van gyakorlatban.

Ugron Gáborral szemben megjegyzi, hogy nem osztogathat tanácsokat, mert a személyes gyűlölet és harag a legrosszabb tanácsadó.

A ház a tételt megszavazza.

A rendelkezési lapot **Gaál Jenő** (pécskai) és **Kun Miklós** nem szavazzák meg.

A ház többsége az összeget megszavazza.

Ülés vége 11 $\frac{1}{3}$ órákor.

H i r e k.

Határidő:

Nov. 9. A szegedi dalárda III. köt. estélye a Tisza-szállóban.

Nov. 9. A korcsolyázó-egylet közgyűlése d. e. 11 órákor a belvárosi kaszinóban.

Nov. 10. A köztörvén. biz. rendkívüli közgyűlése d. u. 4 óra.

Nov. 16. A polgári lányok bálja Gedónál.

Tiszti estélyek. November 18-án, december 7. és 31-én, 1891-ik év január 13-án, február 3-án, márczius 5-én és április 6-án a Tisza-szálló nagytermében.

Decz 8. A kereskedelmi és iparkamara közös ülése délelőtt 9 órákor a városi közgy. teremében.

Szemlélt tartó tábornokok.

Cronenbold lovag vezérőrnagy tegnap délelőtt Aradról Szegedre jött, hogy a 46. gyalogezred itt állomásozó csapatját meg szemlélje. Az osztrák államvasutak pályaudvarán Renner őrnagy, mint zászlóalj parancsnok fogadta a tábornokot, aki az «Európa» szállóban vett lakást. Cronenbold ma fogja hivatalos szemléjét megtartani. — **Wannisch** tábornok, aki már több nap óta Szegeden tartózkodik, tegnap délelőtt 11 óráig folytatta és befejezte szemléjét a 83. gyalogezred ujonczai fölött, meg pedig a legbehatódobban. Minden csapatot külön-külön sorokban is megvizsgált s ilykép egyetlen egy rekruta se kerülte ki a tábornok figyelmét, aki ezenkívül az ezred öreg legénysége fölött is alapos szemlélt tartott. Nevezetesen előbb zárt katonai gyakorlatot, majd harczi gyakorlatot végeztet velük, amelyet egy a tisztikar, mint az ujonczok végig néztek. Végül eléptette maga előtt a csapatokat és dél felé visszavert a gyakorlótéréről, hol ez a szemle történt, szállására. A tábornok tiszteletére egyébként a 83. gyalogezred tisztikara a tiszti kaszinóban tegnap fényes ebédet adott, amelyhez vendégeikül **Pacor** és **Janky** honvédtábornokok s **Bakonyi** honvédezeres is megjelentek. Az első tiszti **Pacor** tábornok mondta a tiszti kaszinóban először megjelenő vendégre, **Wannisch** tábornokra és **Pzredák** ezredesre, mint háziurra. A következő pohárköszöntő a **Wannisch** tábornoké volt, aki szép szavakban éltette a jelenvolt honvédtiszteket s kifejezést adott ama reményének, hogy azt a történelmi nevezetességi földet, melyen az ő parancsnokság alatt álló 83. gyalogezred legénységét sorozzák be katonának, egy ez a derék ezred, mint a testvér honvédség egyaránt fogja vész idején védeni. — Majd **Streitenfels** alezredes szólt. Ékes szavakban üdvözölte az új ezred-parancsnokot, akire az ezred büszke és aki méltó utódja **Bolla** ezredesnek, a jelenlegi honvéd-dandárnoknak. Biztosította az ezredet, hogy az ezred nem csupán békében, hanem a vész idején is nemcsak kötelességét fogja teljesíteni, hanem dicsőséget is arat. — E lelkes szavakra **Pzredák** ezredes meghatottan válaszolt, mondván, hogy nagy büszkeséggel tölti el, hogy ő felsége éppen a 83. ezred parancsnokságával bízta meg s tudatában e kitüntetésnek, minden erejét arra fogja fordítani, hogy e bizalmat úgy béke, mint a csata terén igazolja. — Csinos intermezzo fordult elő, midőn **Bolla** honvéddandárnoknak egy üdvözlő sürgönyt küldtek, amelynek utolsó szava németül ez volt: «nagyágodnak». Erre **Janky** tábornok igazi huszárhoz illő őszinteséggel jegyezte meg: «Niksz Euer Hochwohlgeboren, hagyjátok el a czírtaságot és spóroljatok meg 4 krt.» A tanács derült helyesléssel fogadtatott el. **Wannisch** tábornok a gyakorlatok fölött teljes megelégedését fejezte ki s bucsut vévén a tisztektől, a délutáni vonattal Temesvárra utazott.

— **A jövő év sáskái.** Szegeden és vidékén azon töprengenek a gazdák, hogy lesz-e a jövő évben sáska. A kinek a földjén az idén sáska pusztított, bizony az nem kívánja többé vissza, de sőt rettegve gondol a szomorú eshetőségre, ha televényes földeiket újra meglátogatná az egyiptomi

csapás. Vigasztalásra szolgálhat a gazdák-nak, hogy a földművelésügyi miniszterium most sem ejtette el a sáska-kérdést. El-militettük, hogy a miniszterium megbízásából **Horváth Géza** dr., a rovtartani intézet igazgatója, a sáskalept területet megvizsgálja s a tapasztaltokról jelentést terjeszt be a miniszteriumnak. A sáskapetekeresés nem közérővel, hanem a miniszterium költségéntörténik. **Horváth Géza** dr. körutat tett Szeged vidékén is: Tisza-Szt-Miklóson, Padén, Jaszova-Odicson, Szaján, Tisza-Meggyesen, Szt-Ivánon, Vellay János jeles bogarászunk kíséretében. Alapos kutatást tartottak a sáskajárt területeken. Szegediföldekben a legszorgosabb kutatás dacára sem találtak sáskapeteket. **Horváth Géza** dr.-nak most alkalmá nyílt ismét konstatalni, hogy a szegedi főkapitány mily óriási munkát végeztetett a tavaszon. A miniszteriumhoz benyújtandó jelentésében kifejti, hogy a sáska-irtási munkalokat legnagyobb eredménnyel Szegeden végezték. Szegedre nézve azonban fontossággal bír azon sajnálatos körülmény, hogy a szegedi földekkel határos **Uj-Szt-Iván** és **Szöreg**en jövőre is sáskaveszély fenyegeti a földeket, mert e községek makacsokdó szerb lakosai mitsem akartak tudni a sáskapusztításról. Azt mondták, Istentől függ minden, az egyiptomiakra is Isten küldötte a csapást s ugyancsak Isten volt az, a ki ezt elhárította felőlük. A szerbeknek ez a hite nem hathatta meg a tudós professzort, mivel kiderült, hogy a jámbor atyafiak egyszerűen azért nem irtották a sáskát, mert restek voltak. Torontalmegye-ben, előreláthatólag, szörványosan, szintén fel fog lépni a sáska. Rendszeres irtással azonban ott is hamarosan elejét lehet majd venni a bajnak.

— **Uj ártézi-kut.** Szegeden újra szaporodik egygyel az ártézi-kutak száma. A «Winkler testvérek» cég furat legközelebb saját telepén egy ártézi-kutat s ehhez az engedélyt tegnap kérte meg a tanácsból.

— **Vadászat.** A szegedi Nimród-vadásztársaság november 16-án, vasárnap, a dorosmai vadászterületen társulati körvadászatot tart. — Az együttes kivonulás érdekéből találkozása a dorosmai városkőháza előtt reggel 8 órákor. A vadászatot Dorosmárol a várostanyája irányában tartják meg. A vadászat esetleges elmaradását Kéménthy igazgató lakásán (Szegfü-utca 2. sz. a.) kifüggesztendő értesítés jelzi.

— **Ujjáébredt egylet.** A «Szeged-alsóvárosi társalgó-egylet» november hó 9-ikén, vasárnap délután 3 órákor tartja újra alakuló közgyűlését, melyre a meghívókat most bocsátotta ki az elnökség.

— **Az alsótanyai rablók.** A rendőrséget most leginkább az alsótanyai rablók ügye foglalkoztatja. Szávold Ádám valomásaival csakugyan tévutra akarta vezetni a rendőrséget. Turpissága hamarosan kitűnt, mert több bűnös tett körülményeire nézve **Mészáros** és **Bakos** is beismerő vallomást tettek. A további nyomozást az alsótanyán **László** kapitány vezeti. Nagy baj az, hogy az alsótanyán mindössze hat rendőrvans a hat ember olyan nagy területen anynyira igénybe van véve, hogy nagyobb szerű bűnügyi nyomozásnál valami fényes eredményt nem igen lehet tőlük várni.

— **Egy havi népesedés.** Szeged város október havi népesedési mozgalmáról a jelentést tegnap adta be dr. **Faragó Ödön** t. főorvos a tanácshoz. Októberben Szeged területén született 145 fiú, 115 leány, összesen 260 lélek; halva született 11. Meghalt 81 a fi-, 78 a nőneműből, összesen 159. A halva születettek nem számítva, a népesség tehát 101 lélekkel szaporodott a múlt hóban. A születési arányszám különben 1000 lélek után

számítva 41'60, míg a halálozási csak 25'44. A legtöbb halálesetet (51-et) a gyomor- és bélhurut okozta. Októberben is elszomorítóan nagy volt az 5 éven alóli korban elhaltak száma: 95.

Lezuhant a létráról. A háziasszonya bűnös gondatlanságának lett az áldozata Lajos István vasuti raktárnok nejje. Tegnap délután kosár ruhával fölment a padlásra. Mikor a korhadt létra legfelső fokához közel volt már, a létra közepén ketté tört s a kövér asszony a nagy kosár ruhával három méternyi magasságból lezuhant a dagadó sártól piszkos földre. Kiömlő vére, mely összevegyült a föld sarával, az esővízzel leuszott a csatornába. A rendőrség a szerencsétlenségért a háziasszonyt, Vőneki Erzsébetet okolja, akit többször figyelmeztettek, hogy csináltassa meg a létrát, de az asszony félvállról vette a dolgot. Azt mondta: »Aki felti a nyakát, az ne mászkál a fára. Különben az asszony is megérdemelte, hogy összetörje magát, mivel az udvarbeliek szemelátára nem állott a fejére csi...» Vőneki Erzsébet gondatlanságáért a fenytörvényszék előtt fog megfelelni.

A szegedi törvényszék rágalmozója. Kovács Pál szentesvárosi volt helyettes számvevő és a »Csongrádmegye« című lap volt felelős szerkesztője, akit a budapesti esküdtszék a szegedi kir. törvényszék által ellene indított sajtópörben 8 havi államfogházra ítél, büntetését a napokban töltötte ki. Kovács Pál, lapjában megvesztegethetőséggel és a lókövőkkel való összejátszással vádolta a szegedi bünyefityő törvényszék bíráit s bár vádjai csak általánosságban voltak tartva, személyek megnevezése nélkül — az esküdtek a rágalmozás vétségében vétkeknél találtak és e verdikt alapján ítélte el a törvényszék. Most büntetését kiállva, visszament otthonába és ezzel végbefejezést nyert ez az ügy is, mely annak idején országszerte meglehetősen feltűnést keltett.

9500 csemete utban. Szeged város részére, a városi fásításokhoz, már utban van 9500 db két éves eperfa-csemete. A csemeték a sziget-monostori erdőkezelőség küldi s tegnap már értesítette a hatóságot, hogy a csemeték vasuton vannak.

Az építő-iparos iskola. A következő sorok közlésére kértünk föl: A közműves, aics és szobafestő iparismesterekkel van szerencsém tudatni, hogy az építő-iparos iskolába tanonczaik november 9-én, vasárnap délelőtt 9—12 óráig, továbbá 13. és 14-en, azaz csütörtök és pénteken 9—12 óráig és délután 4—6 óráig iratnak be. Az előadások pedig 15-én reggel 8 órakor a Sobai-fele házban veszik kezdetüket. Szegeden, 1890. nov. hó 7-én. Szendrői János, építő-iparos isk. igazgató.

Szamarat keresnek. Ritkán esik meg az, hogy szamarat keresnek. A rendőrség most mindenfelé keresi Hevesi Mihály köteles-mester elveszett szamarát. Annyi már kiderült, hogy a mars-téren lézengő számarra egy vörös pofaszakállas ember ült, aki Horgosra akart menni, de a nagy sárban nem volt kedve gyalog megtenni az utat. Hevesi Mihály most azzal vigasztalja magát:

— Ugyis született számár volt... Sohse lett volna belőle más egyéb.

Rossz téglák. A Margit-utca kirakásához oly rossz téglákat szállított a vállalkozó, hogy legalább felét félre hányatta vele, szerencsére még idejekorán, a mérnökség. Ennél a »válogatás«-nál, mint értesülünk, az utcai közönség nem nagy gyönyörűségére, egy kisebb fajta skandalum is esett. Egyik napszámot, akit a vállalkozó a téglarakásnál alkalmazott, összekapott a mérnökség kiküldött utbiztosával s nem épp megüszelő szavakkal rakta teli az utbiztos, aki a rossz téglákat lelkiismeretesen dobatta félre. A kellemetlen incidens a rendőrségnél végződött, a napszámot megbüntetésével.

A megye népesedési mozgalma. Csongrádmegye területének a f. évi április 30-tól október 29-ig terjedő félevesi népese-dési adatait a következő részletek tüntetik föl. Született a lefolyt időszakban összesen

1402 gyermek és pedig: 716 fiú, 686 leány, a két nembeli közt együttesen 79 törvénytelen. Elhalt összesen 998 egyén és pedig 607 fi- 491 nőnemű. Az elhalálozás oka 1 esetben gyilkosság, 7 esetben öngyilkosság, 18 esetben pedig véletlen szerencsétlenség volt. A népesség félév alatt 404 egyénnel szaporodott, házasság pedig 180 kötöttet a megyében.

Építkezési szemle. Ma reggel 8 órakor kezd meg az építkezési bizottság a helyszíni szemléket, az eddig beérkezett építkezési engedélyt kérő folyamodványok tárgyára. A bizottság S d h e e r Simon v. osztálymérnököl s R é v Lajos tv. bizottsági tagból áll.

Elviselhetetlen ártéri adó. A kis Békés-Szt-András község lakossága jó idő óta sűrűn költözködik ki. Rákóczi-falva, Izsák, Vadász, e vidékünkön névről alig ismert községek szt-andrási polgárokkal népesülnek meg, kik odahagyták a Körösménét, hogy jobb hazát, megélhetőbb otthonot keressenek. Ujabbban a szt-andrásiak kivándorlása veszedelmes mérve ölt és a kivándorlásra beiratkozó Silingyába igyekeznek, amely a leírás szerint valóságos eldorádója a földművesnek, amennyiben egy hold föld örkára 7 ft. A szt-andrásiak e nagymérvű kivándorlását, saját bevallásuk szerint, az elviselhetetlenül nagy ártéri adó okozza, mely földjeikre súlyosul és a tisztességes, szorgalmas földműves munka után való megélhetést lehetetleníti.

Közmunkaerő összeírása. Az ujszeged-vedresházi ármentesítő-társulatnak esetleges árvédelem idejére szükséges tudnia, mennyi közmunkaerőt kaphat Ujszegeden? Azért a társulat igazgatója tegnap fölkerít Pálffy Ferenc polgármestert, hogy az ujszegedi közmunkaerőt írassa össze s tudassa a társulattal.

Kis bűnösök. Egyre szaporodnak a kis bűnösök. Ijesztő jelenés ez. Csavargók, elzüllött emberek, eltoplult érzésű bűnösök közé, akik naphosszant a rendőrségi folyosón ácsorognak, gyermekek vegyülnek mostanában, a vad csoport között a kis teremtséket látni, akik remegve bujnak egymás háta mögé és könyeket száritanak föl szemekből. Tegnap tolvaj kis leányokkal bibelődött a rendőrség. Sokat írtak mostanában a lapok a kirakat lopásokról, de hát ki gondolt volna arra, hogy e bűnösöket a gyermek-világban kell keresni? A gyermekek iránt való kíméletből elhallgatjuk a neveket, már csak azért is, mert a vizsgálat adatai a szülöket terheli éles gyanuval.

Csillag Dénes sajtópöre. A kis ke-rekképű ur, Szeged ezen hírneves szélhámosa, az idő előtt szabad lábra helyezett Csillag Dénes, egy újabb módját eszelte ki a körmönfont védekezésnek, mint-hogy érzi már a hurkot szorulni a nyaka körül. A minap följelentette mindentele alaptalan, hazug váddal a 26 rendbeli bűn-ügyét vizsgáló Molnár Elemér kir. törv. bírót. Most pedig, hogy a nyilvánosság orgánumait, a lapokat »terrorizálja«, sajtópört készült indítani lapunk ellen. Hanem a bpesti törvényszék, mint sajtóbírószág vizsgálóbírája ezt a följelentést az itt közölt végzés szerint visszautasította. Ime a végzés: »A budapesti kir. kir. sajtóügyi vizsgálóbírótól 38574/B. 1890 szám. Csillag Dénes följelentése a »Szegedi Híradó« című politikai napilap 1890. október 31-én kiadott 299. számában »följelentett bírák« címmel aláírás nélkül közöltett hírlapi cikk miatt. Végzés. Ezen följelentést mint a sajtó-ügyi bűnvizsgálat megindítására alkalmatlant az 1848. XVIII. t. cz. 21. §-a, úgy az igazságügyminiszteriumnak 1867. évi május hó 17-én 307. sz. a. kiadott rendeletének 16. §-a az 1867. évi október hó 1-én 733. sz. a. kiadott rendelettel »Utasítás« utolsó előtti bekezdése alapján félreletesem és erről az A. és B. alatti melléletek visszaadása mellett értesítem. Mert: följelentő nem jelölte meg tüzetesen, hivatkozással a törvényre és annak illető szakaszára, hogy mely §-ba ütköző rágalmozás vétségét látja fönforogni a hírlapi cikknek általa bevá-

dolt részeiben. Dr. Kompolti Abrahám ügyvéd részére kiállított meghatalmazásban pedig nincs kitüntetve, hogy az a tényleg följelentett cikk miatti eljárás folyamatba tétele végett adatott. Budapest, 1890. évi november 4-én. Dr. Stipl s. k. sajtóügyi vizsgálóbíró P. H.» Egyben megjegyezzük, hogy a Csillag Dénes jurium direktora, Kompolti Abrahám dr. által Korpássy Menyhért törvényszéki bíró és Kazinczy Lajos kir. albiró ellen beadott följelentést az igazságügyminiszter mint alaptalan elvetette. Ennek folytán az alaptalanul zaklatott bírák, mint értesülünk, kérvényt intéztek az igazságügyminiszterhez, hogy a hamis vádat koholt, rágalmozó konzorcium ellen az államügyész közbenjöttével indíttassa meg a bűnvádi eljárást.

A tábla szállása. Az ideiglenes tábla-helyiségek átalakításánál tegnap már a festési munkákat is megkezdették s egy hét alatt befejezik. Aztán jön a sor a parkettirozásra. Az átalakításnak december végével teljesen be kell fejez-tetnie.

Építkezések. Legutóbb a következő szegedi lakosok kértek a tanácstól építkezési engedélyt: V a r g a Pál (völgy-utca 1. sz.) udvari melléképület. K u k a y Mátys (Anna-utca 24.) kocsiszú. Dr. U j j József (Horváth Mihály-u. 1. sz.) átalakítás. S z e g e d G é z a (Bolgasszony-sugár 17/a. sz.) átalakítás. S z a l l e r András (Szentháromság-u. 13. sz.) udvari épület és özv. C s u r i Istvánné (Szent István-tér 12. sz.) színpítés engedélyezése végett.

Alföld büne. A délvidéki zilált erkölcsi állapotokra két véres büntény vet ismét sötét világot. Két gyilkosság a leg-újabb büntény, mindkettő a boszu műve, melyekről a következő sürgönytudósítás számol be:

Orgyilkosság. Megdöbentő hatást keltett Alibunár községben egy orgyilkosság, melynek áldozata Hegedüs András. Alkonyat idején, kevéssé járt utcában, hátulról hozzáosont Avram Juon s kiélesített konyhakést mártott tövig az oldalába. Hegedüs András félholtan rogyott össze. A gyilkost az összesereglett falu népe a helyszínen fogta el. A kés pengéjén még frissen megmaradt az áldozat vére. A gyilkos bevallotta, hogy boszu indította a büntény elkövetésére.

Emberölés lapáttal. Zsabilyán történt: K ö v á g ó Györgyöt régi ellensége, Guity György, az utcán lapáttal oly erősen kollintotta fejbe, hogy a szerencsétlen kilocscsant agyvelővel terült el a földön. A gyilkost elfogták.

A parkerítések. A Széchenyi-tér parkjainak félbehagyott kerítései most már csakugyan elkészülnek. A tehetetlen vállalkozótól, S c h v á b Lőrincztől »Jiraszek és Krausz« cég vette át a munkát s a még hiányzó vasrudakat tegnap már Szegedre is szállíttatta.

Rendőri hírek. Elfogatás. A vásárhelyi rendőrség megkeresésére a szegedi rendőrség J a n i k Ferenc betöréssel lopással vádolt egyént letartóztatta. — T o l v a j l e á n y o k. Két fiatal leány tartóztatott le tegnap a rendőrség. Az egyik S z ü c s Irén, tizenhét éves, az óvodába járó gyermekek füleiből szedegette ki az arany függőket. Letartóztatták orgazdáját is, a rendőrség előtt ismeretes Vincze Lizit. — R ö v ö R o z á l is a rovvott életű fiatal leányok sorába tartozik. Tegnap apró tárgyak ellopásáért tartóztatták le.

S z i n h á z.

Molière-est.

Molière-nek, a modern vigjáték atyjának az a vigjátéka került tegnap este szokatlanul szép számú közönség előtt színré; amelyek lesszállvan a valódi molière-i humor

magas szféráiból, bohózatos eszközökkel a kacaját akarja elérni sikere gyanánt, amit persze özőnével meg is kap.

A «Képzelt beteg» az orvosi nyegleség ezen halálosan kacagató, vaskos persziffláza általán jó személyesítőkre talált.

Mezey (Argán) a czimszerepben megmutatta, hogy rendelkezik egy jelentékeny, mert ritka színészi adománnyal, a természetes játék tudományával.

Sziklay, Főriss, Fenyéri, a három sarlatán orvost kissé drasztikus, de hatásos komikummal játszották meg.

Pompás volt Kükemezei (Toinette) különösen mint alakos csudadoktor.

Ebergényiné, Cserny Berta, Bagi, Bódy jól egészítették ki az ensemblet, mely mindössze a hét agos szereptudás miatt ingadozott néhol.

Hatalmas tapsvihart aratott a kis Sziklay Valéria, értelmes előadásával, fesztelen föllépésével, a min nyomban megáltszott a «színész-vér.»

Megázott Ámor. Ez a tavaly tisztes sikert aratott, szép zenéjű operette ma részben új szereposztással kerül színre, a mennyiben az egyik fő női szerepet ezuttal Pourma Henriette fogja énekelni, kinek tavalyi szerepét Pogány Janka vette át.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Évadérlét 38.

Havibérlét 8.

Szombaton, november 8-án

A MEGÁZOTT ÁMOR.

Nagy operette 3 felvonásban. Írták: Jules Prével és Armand Lorient. Zenéjét szerző: Louis Varney. Fordította: Makó.

SZEMÉLYEK:

Pampanelli, tarentói helytartó	Sziklay.
Cascarinó, Carlo kisérője	Juhász.
Ascanio, Pampanelli unokaöccse	Főriss.
Carlo, syracusai herceg	K. Pálffy Nina.
Catarina, Pampanelli neje	Zombori J.
Lauretta hercegnő, Pampanelli gyámleánya	Pourma H.
Frittella, komornája	Pogány J.
A camaldenci zárda priornője	Váradiné.
Francesca nővér, kapusnő	Csügényi V.

Kezdeté 7 órakor. Holnap délután 3 órakor gyermek- és népéledés fél helyárrakkal: **Peleskei notárius**, este 7 órakor rendes helyárrakkal: **Náni.**

Törvénykezés.

A félmilliósternó pöre.

(Tizedik nap.)

— Eredeti tudósítás. —

Temesvár, nov. 7.

A végtárgyalást 9 órakor folytatták. Tanu-kihallgatással kezdődött ma is a végtárgyalás s noha már boldog, boldogtalant kihallgattak, a tanukból a törvényszék még mindig nem fogyott ki.

Az első tanu Jám bor Ernő volt, ki Gecsőné anyagi viszonyairól adott számot. Vallomása vádlottak ellen irányult. Tanu azt állítja, hogy Gecsőné szegény volt. Nagy bőbeszédűséggel beszélt sok lényegtelen dologról. Sőt, mikor dijjait a kir. törvényszék megállapította s ezt a kir. ügyész és Eötvös megfőlebbezték, olyan pörlekedő hangon kezdett beszélni, hogy az elnök kénytelen volt rendre utasítani. A második tanut, Balogh Sámuel szintén Gecsőné vagyoni állapotáról hallgatták ki.

Elnök bejelenti, hogy Simon Traján jerszégi gör. kel. lelkész tanu — ki Joannovits Istvánra vonatkozólag volna kihallgandó — arról értesíti a törvényszé-

ket, hogy ő csak 14-ére jelenhetik meg. Tanut 10-ére 50 frt bírság terhe alatt a törvényszék megidézeti.

Kratochwill Anna magyar nő, de most már nehezebbre esik a magyar nyelv «Hát elfelejtette?» kérdi az elnök. «Kérem alásan, régen nem beszéltem magyarul!» «Az, látja nem szép!» — jegyzé meg az elnök. Kiderült különben, hogy tanu elég jól tud magyarul! Püspökyre vonatkozólag intézkedéseket hozza. Azt állítja, hogy Püspökyék tisztességesen, de egyszerűen éltek. Püspöky abbéli szándékáról, hogy házat vesz — van tudomása.

Hafner kapitány, az osztr. magyar hivatalnok-egylet könyvelője, arra nézve adott fölvilágosítást, hogy Püspökynek minő betétei voltak az egyletnél. E szerint 1888-ban 474 frt 67 kr., július 25-én 6503 forint 30 krajczár betéte volt. Püspöky — nem akarván mehalai lakásába haza menni, 100 frtot vett föl, állítólag, mert földeket akart venni s a 100 frtot fölpenéznek szánta. Eötvös még egy ügyben akar tanukat megidézteni. Arra nézve, hogy Püspöki 1885-ben 3000 frt értékű papirokat vásárolt; Petritset kihallgatni kéri.

Kihallgatták még dr. Doroghy Ignác és dr. Alföldy Dénes szakértőket, hogy nem emlékeznek-e rá, mintha egy hüvely hasadt lett volna? A szakértők biztosan tudták, hogy nem volt hasadt.

Fölolvasták ezután az országos művegyészi hivatal szakvéleményét a 10 darab sötét tokra nézve. E szakvélemény szerint 9 darab tok szénporral, mesterségesen festett meg. Az 1 tok pedig kétféle és pedig szilva és kőrtefából áll. Hogy mi a piszok, Eötvös ezt így definiálta: «Piszok mind az, ami nincs a maga helyén.» A tokok festanyagából a grafit ki van zárva. D. u. $\frac{3}{4}$ órakor az elnök $\frac{3}{4}$ órai szünetet rendel el.

Szünet után Fischer Farkas tanut hallgatták ki. Azt állítja, hogy ő, mint alkusz, Püspökynek ajánlt földeket megvétele. Az időre nem emlékszik. Püspöky a fölajánlt földeket keveselte.

Fried József, a «trónörökös-szálloda» pinczérét hallgatták ki, aki a szálloda vendég-könyvét is magával hozta. «De hiszen nem ez a könyv kell!» sietett Eötvös megjegyezni. Azonban ebből is kikerestek valamit. Konstatálták, hogy július 3-án Farkas Menyhért mint lugosi ügyvéd, Telkesyné pedig özv. Kovácsné név alatt a szállodában meg voltak szállva.

Ezután az iratok fölolvását folytatták, melyekre a védők megjegyzéseket tettek.

A végtárgyalás befejezését a jövő hét végére lehet várni.

Táviratok.

Az udvar Gödöllőn.

Budapest, nov. 7. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Gödöllőn, a királyi család kedves nyaralóhelyén, ma kezdődött meg az udvari élet. Ő felsége a király nagy katonai kísérettel külön udvari vonaton az osztrák-magyar államvasut vonalán ma reggel 4 óra 17 perczkor érkezett Bécsből Kőbányára, honnan a magyar államvasut vonalán folytatta útját Gödöllő felé, hova reggel 5 óra 5 perczkor ért. A különvonatot Kovács főfelügyelő, üzletvezető és Merkl főellenőr kísérték s a gödöllői pályaházban Kapczy főszolgabíró és Sarkady állomásfőnök jelent meg ő felsége fogadására.

Ma hajnali 3 óra 18 perczkor érkezett Gödöllőre Gizella főhercege-

nő és Lipót bajor herceg külön udvari vonaton, melyet Góth felügyelő és Taschler fűtőházi főnök vezetett.

Ferencz Szalvátor főherceg nejével, Mária Valéria főhercegnővel, holnap reggel Bruckon át a rendes bécsi vonattal jön Budapestre s innen azonnal tovább megy Gödöllőre, hová reggel 7 óra 50 perczkor érkezik meg. Ő felsége a király, gödöllői tartózkodása idején minden hétfőn és csütörtökön berándul a fővárosba és a budai kir. palotában általános kihallgatást ad.

Az eltűnt Orth Jánosról.

Budapest, nov. 7. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) A trieszti Piccolo című lap levelet közöl, melyben konstatálva van, hogy Dornbuschnak a siktengeren levő hajókról szóló október 28-iki jegyzékében előfordul egy német hajó «Margaretha» névvel, mely salétrom-rakománnyal szept. 15-én indult Chilből Falmouth vagy Queenstown felé. A hajó tonnatartalma egészen ráillik az Orth hajójára; hogy a «Margaretha» elől a Santa szó hiányzik, az sajtóhiba is lehet. Remény van tehát, hogy Orth János a siktengeren jár valahol és nincs elveszve.

Berlinből sürgönyzik: az a hölgy, kinek lakásán Orth János Berlinben megfordulni szokott s hol most tőle származó leveket stb. találtak, Stubel Milly nevű 30 éves volt tánczosnő. Stubel kisasszony már májusban elköltözött Berlinből s Laplatába utazott, ott Orth János hajójára szállott s azóta róla sem hallottak semmit.

Caprivi Olaszországban.

Budapest, nov. 7. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Milanóból táviratozzák: Caprivi német birodalmi kancellár ma reggel fél 7 órakor ideérkezett. A pályaudvaron Crispi miniszterelnök, a prefektus és a rendőrfőnök fogadták. Caprivi és Crispi, a kik kíséretükkel együtt polgári ruhát viseltek, bensőségteljesen kezét szorítottak egymással és együtt hajtottak a «Cavour» fogadóba. A kora reggeli idő daczára úgy a pályaudvaron, mint a pályaudvar előtt meglehetősen nagy közönség gyűlt össze, mely tiszteletteljesen üdvözölte a két államférfit.

Caprivi és Crispi kíséretükkel ma együtt reggeliznek és ebédelnek. Hír szerint a király a kancellárt az Annunciata-renddel fogja kitüntetni. Caprivi holnap Monzába megy, hogy átadja a királynak Vilmos császár levelét.

Egy más sürgöny jelenti: Caprivi birodalmi kancellár megérkezésekor így szólt a miniszterelnökhöz: «Örvendek, hogy excellenziáddal személyesen megismerkedhettem és köszönöm excellenziádnak, hogy kifáradt élm a pályaudvarra.» — Crispi erre következőleg válaszolt: «Örömmre szolgál nekem is, hogy viszont megismerkedhettem excellenziáddal és büszke vagyok rá, hogy excellenziádat Olaszországban üdvözölhetem.»

Az orosz trónörökös bécsi látogatása.

Budapest, nov. 7. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Bécsi mérvadó orosz körökben beszélnek, hogy a trónörökös nagyherceg kijelentette, mily hálára kötelezte s mélyen meghatotta őt a szeretetreméltó és szívélyes fogadtatás a felsége részéről s az a nagy szívéllyesség, melylyel az uralkodó-család körében találkozott. Kellemesen érintette a fiatal nagyherceget a bécsi nép rokonszenvenyilvánítása is.

Pétervárról sürgönyzik, hogy a «Journal de St.-Petersbourg» a szívélyes és fényes fogadtatásról szólva, melyben a cárevis Bécsben részesült, a következőket mondja:

«Tekintettel a baráti viszonyra, mely a két birodalom fenkölt uralkodóit és a két uralkodóházat összefűzi, a cárevis fogadtatása a Habsburgok udvarán csak ilyen lehetett; ám az orosz nemzet csak a hála és megelégedés érzésével fogadhatja a tiszteletteljes rokonszenveny bizonyítékait, melyekben a cárevis Ausztriában, különösen pedig Bécsben, oly bőven részesült. A rokonszenveny nyilvánulásai csak jó hatással lehetnek a szomszédos népek viszonyára, megerősítvén és megszilárdítván a békés helyzetet, melyet mindenki óhajt.

Triesztből sürgönyzik: Miklós orosz trónörökös kíséretével ma d. e. 11 órákor különvonaton ideérkezett. A szépen földszített pályaudvaron a trónörökös a helytartó, a katonai parancsnok, az orosz konzul és a diszbe öltözött vasuti személyzet fogadták. A trónörökös San-Andreába ment, hogy hajóra szálljon. A pályaudvar előtt és a Riván összegyűlt közönség a fenséget zajosan üdvözölte.

Adolf nassauai herceg Hollandiában.

Budapest, nov. 7. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Luxemburgból jelentik: A diszebédén Adolf herceg előbb a királyt köszöntötte föl. Nehéz szívvel emeli poharát — ugymond — a király egészségeért és reméli, hogy az orvosoknak sikerülni fog a királyt, aki oly sokat szenved, gyógyítani. Ezután a herceg az ország boldogságára emelte poharát. Tizennyolcz hónappal ezelőtt — mondá — kifejtette programját az ország nyelvén, tehát nem kell azt most ismételnie. Ő is luxemburgi és újra visszajön családjához. Adjon isten elég erőt neki, hogy megtehesse kötelességét az ország boldogulására. A felköszöntött többszörös éljenzéssel fogadták. — Az «Avondpost»-nak Looból tegnapiról azt jelentik, hogy a király állapota egyre kedvezőtlenebbé válik; ereje tetemesen hanyatlik és reggel óta nagyon izgatott.

A szerb zsinat vége.

Budapest, nov. 7. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Karlóczáról sürgönyzik: A püspöki zsinat befejezte

tanácskozásait. Nikolics Fedor báró királyi biztos holnap visszatér Budaestre. Az a hír, hogy Petrovics püspök ama kérelmének elutasítása után hogy tegyék át Temesvárra, elhagyta a zsinatot és visszatért Ujvidékre, merőben koholt. Petrovics püspök mindvégig részt vett a zsinat tanácskozásain.

Öngyilkos honvédszázados.

Budapest, nov. 7. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Egész kurtán jelenti egy soproni távirat, hogy Kiss József honvéd-százados Kőszegen agyonlőtte magát, mert a felügyelete alá helyezett ruharaktárban sikkasztásnak jöttek nyomára.

Közgazdaság.

A budapesti gabonatözsderől.

— Nov. 7. —

Buzát ma gyöngén kínáltak, a vételkedv mérsékelte, az irányzat szilárd és 15,000 mm. kelt el.

Készbuza változatlan.

Határidő üzlet.

Déli tözsden:

Buza ősze, 1891:	8.08
Buza tavaszra:	8.19
Tengeri májusra 1891:	6.32
Zab tavaszra:	7.39
Repce:	13.80

Esti tözsden:

Buza tavaszra:	8.16—8.18
Tengeri máj.—jun.-ra 1891:	6.29—6.31
Zab tavaszra:	7.35—7.37
Káp. repce:	13.80—13.85

A budapesti terménytözsderől.

Terményekben nyugodt volt a forgalom. Zsirárú változatlan. 3 darabos táblászalonna 47.50, boszniai szilva 100 drbo 15.75. 85 darabos 16.25, szerb 100 darabos áru 15.50, szerb szokványáru novemberre $14\frac{7}{8}$ — $14\frac{3}{4}$ — $14\frac{5}{8}$ frttal kelt.

A budapesti értéktözsderől.

A tözsde ma kedvetlen volt. A vezető értékek árfolyamai nem tarthatták fenn magukat. — A forgalom meglehetősen vonatott volt. A magyar aranyjáradék 101.95-ről 102.20-ra emelkedett. A közlekedési értékek változatlanok. A helyi piacon kedvetlenség uralkodott. A biztosítási értékek lanyhultak, a malomrésvények nyugodtak. A rimamurányiak lanyhábbak. A valuták szilárdultak.

Délutáni zárlat:

Oszt. hitelrészvény	303.80—303.30
4% aranyjár.	102.05 $\frac{1}{2}$
Magyar hitelr.	349.75

Esti zárlat:

Oszt. hitelr.	303.80
4% aranyjár.	102.05

Kőbányai sertés-keresk. csarnok jelentése.

1890. nov. 7.

Az üzlet lanyha.			
Magyar, urasági, öreg, nehéz	41.—	frttól	42.50 frtg.
» » fiatal, »	43.—	»	43.50 »
» » közép, »	44.—	»	44.50 »
» » könnyű, »	45.—	»	45.50 »
» közönséges (szedett) nehéz	—	»	— »
» » közép, »	43.—	»	44.— »
» » könnyű, »	42.—	»	41.— »
Szerbiai nehéz	42.—	»	42.50 »
» közép, »	42.—	»	42.50 »
» könnyű, »	40.—	»	42.— »

Sertéslétszám: Nov. 5-én volt készlet 112,902 drb, 6-án felhajt. 1271 db, elszállított 3366 drb, maradt készletben 110,807 drb sertés.

Időjárás.

Szeged, nov. 7. reggel 7 órákor.

Légnyomás mm. 700 +	Hőmérsék Celsius	Légnyelvésség %	Felhőzet 0—10	Szél irány és erőssége 0—10	Csapadék az óra alatt mm.	Jegyzetek
47.1	8.0	94	9	K ₃	0	Légnyomás és hőmérsék emelkedett.

A meteorologiai m. k. közp. intézet időjárási jelentése:

Budapest, nov. 7. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.)

Budapestben a megelőző nap legnagyobb hőfoka = +11°, legkisebb = +2° Cels.

Kilátás: Délkeleti szelek mellett nyugaton tulnyomóan borult és enyhe, keleten változó felhőzetű idő várható pászta esővel.

Nyilttér.

ÁRVERÉS.

Alulírott zálogintézetében a rég lejárt zálogtárgyak **f. évi november hó 11-én d. e. 8 órákor** vidra-utca 8. sz. házban **multhatatlanul**

elárvereztetnek.

Fölhivatlak ennél fogva az érdekelt **zálogjegy-tulajdonosok**, hogy zálogaikat **f. é. november hó 9-ikéig** megújtsák, vagy kiváltsák.

FRIED SÁMUEL,
zálogintézet-tulajdonos.

508.3-2

!!NINCS TÖBBÉ KÖHÖGÉS!!

Mell- és tüdőbajokban szenvedők részére

dr. med. Fáykiss
szepesi kárpáti

GYÓGYFÜKIVONATA

1 üveg haszn. ut. 75 kr.

BONBONCZUKORKÁK 1 doboz 35 kr.

THEA 1 csomag . . . 50 kr.

1 kis . . . 25 kr.

20 év óta legjobb sikerrel használva köhögés, rekedtség, hurut, hökhurut, influenza, szájkörmélség, felekezeti akadályok, oldalszindrómák, idült hökhurutok, tüdőgyulladás, — Kapható magánál a készítőnél: **Fáykiss József** gyógyszerháza a «Nagy Kristófa»-hoz Budapeston, továbbá Torók Józsefnél, Király-utca 12. szám, Thalmyer és Seitz és Kochmeister F. uraknál.

SZEGEDEN:
Barcsay Károly és Keresztes Sándor («a Kígyóhoz») gyógyszerész uraknál.

17017/890. sz. Szeged sz. kir. város tan. 515-2-1

Hirdetmény.

A városi tolonczok élelmezési, úgy azok részére a kenyér-szállítási, s a szegény ápoladabeliek s házi szegények kenyér kiszolgáltatási vállalatára folyó évi nov. 17-én; — az árvalaháza szükséges kenyér, hus és zsír kiszolgáltatási s a cipész-munkák biztosítási vállalatára pedig f. évi november 18-án délelőtt 10 órákor az I-6 tanácsi ügyosztályban airt ajánlati versenytárgyalások fognak tartatni.

Miről vállalkozni kívánók azzal értesítettnek, hogy a vállalati föltételek az I-6 tanácsi ügyosztályban a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Kelt Szeged szab. kir. város tanácsának 1890. évi november hó 3-án tartott tanácsüléséből.

Pálffy F., polgármester.

Felclul szerkesztő: **Lipcey Ádám.**
Kiadótulajdonos: **Endrényi testvérek.**

1890. évi november hóban.

Az éjjeli órák esti 8 órától reggeli 5.⁵⁹-ig a perczek számjegyeinek aláhúzása által vannak megjelölve.)

Cs. és kir. osztr.-magy. államvasut.

Állomások		Keleti express	Szem. v. 17. sz.	Helyi sz. v. 201/301. sz.	Gyors v. 3. sz. I—II	Nyári omni. v. 321. sz.	Szem. v. 15. sz.	Gyors v. 5. sz. I—II
Bécs	ind.	9.15	10.00	—	8.25	—	9. —	4. —
Budapest	érk.	2.10	6.40	—	1.30	—	5.55	9.00
„	ind.	12.10	7.45	12.10	1.40	—	7. —	9.30
Cegléd	érk.	—	9.43	2.34	2.54	—	9.21	10.31
„	ind.	—	9.58	3.05	3. —	—	9.36	10.56
„	érk.	—	11.27	4.47	4.01	—	11.21	11.59
Ceglézháza	„	—	—	—	—	Nov. 1-ig közlekedik	—	—
Kistelek	„	—	12.06	5.32	4.37	—	12.04	12.29
Szatymaz	„	—	12.38	6.00	—	6.50	12.37	—
Neszürj Alpiri	„	—	—	6.57	—	6.57	—	—
Kettős-Határ	„	—	—	6.13	—	7.03	—	—
Dorosma	„	—	12.42	6.21	—	7.12	12.42	—
Szeged	érk.	5.20	12.57	6.37	4.59	7.34	12.58	1.05
„	ind.	5.35	—	401. sz.	—	—	—	—
N.-Kikinda	„	—	1.30	5.40	5.05	—	1.23	—
„	érk.	—	3.08	7.10	6.01	—	3.17	—
Temesvár	„	7.37	4.34	8.56	7.10	—	5.45	—
Mehadia	„	—	—	—	—	—	11.12	—
Herkulesfürdő	„	11.57	—	—	11.23	—	11.21	—
Orsova	érk.	12.24	—	—	11.50	—	11.52	—
„	ind.	12.34	16. sz.	1. sz.	—	—	514 sz	—
Herkulesfürdő	„	1.03	3.10	4.05	—	—	6.10	—
Mehadia	„	—	3.59	4.36	—	—	6.34	—
„	érk.	5.20	10.00	10.02. sz.	4. sz.	438 sz	10.25	402 sz
Temesvár	„	—	11.43	8.57	6.10	11.30	4.05	—
N.-Kikinda	„	—	7.16	9.57	8.29	1.09	6.00	—
Szeged	érk.	7.16	1.22	10.53	10.43	2.36	7.37	—
„	ind.	7.22	1.40	5.30	11.01	6.00	3.31	—
Dorosma	„	—	1.57	5.47	—	6.21	3.16	—
Kettős-Határ	„	—	—	5.54	—	6.29	—	—
Neszürj Alpiri	„	—	—	6. —	—	6.35	—	—
Szatymaz	„	—	2.13	6.08	—	6.32	3.31	—
Kistelek	„	—	2.35	6.36	11.33	—	3.52	—
Ceglézháza	ind.	—	3.24	7.24	12.01	—	4.43	—
Cegléd	érk.	—	5.06	9.28	1.05	—	6.30	—
Budapest	érk.	10.35	7.20	11.55	2.19	—	8.30	—
„	ind.	10.45	9. —	—	2.35	—	10.16	—
Bécs	érk.	3.15	5.50	—	7.03	Nov. 1-ig közl.	6.35	—

		Sz. v. 1902. sz.	V. v. 1912. sz.	V. v. 1914. sz.
N.-Várad	ind.	10.16	7.16	—
Gyula	"	12.57	10.14	—
Csaba	"	2.30	—	4.01
H.-M.-Vásárhely	"	4.50	—	6.45
Szeged	érk.	5.37	—	7.44
		V. v. 1911. sz.	Sz. v. 1901. sz.	V. v. 1913. sz.
Szeged	ind.	—	10.05	4.55
H.-M.-Vásárhely	"	—	11.90	6.29
Csaba	"	4.06	2.35	—
Gyula	"	4.50	3.06	—
N.-Várad	érk.	8.31	5.45	—

		Sz. v. 701. sz.	Sz. v. 705. sz.	V. v. 721. sz.	Sz. v. 703. sz.
Szeged	ind.	8,90	11,58	8,43	4,25
Horgos	„	8,36	12,35	9,36	5,06
Szabadka	érk.	9,22	1,20	10,36	6,00
		Sz. v. 704. sz.	Sz. v. 706. sz.	V. v. 722. sz.	Sz. v. 702. sz.
Szabadka	ind.	9,51	2,35	5,19	11,08
Horgos	„	10,43	3,20	6,08	7,18
Szeged	érk.	11,23	3,55	7,—	12,40

Szeged	ind.	Sz. v.	tv. szsz.	Gy. v.
Makó	"	3.—	2.—	5.10
Mezőhegyes	"	4.40	4.—	6.10
Arad	érk.	6.20	—	7.24
		8.10	—	8.30
		Gy. v.	Sz. v.	tv. szsz.
Arad	ind.	6.30	4.—	—
Mezőhegyes	"	8.29	6.06	4.52
Makó	"	9.37	7.50	6.30
Szeged	érk.	10.30	9.—	8.15

		V. v.			V. v.
Szeged	ind.	2,26	Ó-Becse	ind.	4,48
Röszke	«	2,56	Zenta	«	6,44
Horgos	érk.	3,16	Adorján	«	7,14
»	ind.	3,31	Ó-Kanizsa	«	7,32
Martonos	«	3,57	Martonos	«	8,10
Ó-Kanizsa	«	4,29	Horgos	érk.	8,31
Adorján	«	4,57	»	ind.	8,46
Zenta	érk.	5,23	Röszke	«	9,05
Ó-Becse	«	7,50	Szeged	érk.	9,30

		Sz. v.	V. v.	V. v.
Temesv. Józsefv.	ind.	5,30	10,30	4,50
Vojtek	"	6,34	12,49	6,08
Jassenova	"	8,36	5,20	8,43
Bázias	érk.	9,20	6,50	9,35
Bázias	ind.	4,30	8,44	4,30
Jassenova	"	5,20	8,52	5,25
Vojtek	"	7,22	1,13	8,07
Temesv. Józsefv.	érk.	8,25	2,57	9,17

		Sz. v.	V. v.
N.-Kikinda	ind.	3,30	3,45
Török-Becse—Aracs	«	6,08	4,52
N.-Becserek	érk.	6,05	8.—
N.-Becserek	ind.	6,30	6,30
Török-Becse—Aracs	«	7,48	8,42
N.-Kikinda	érk.	9,19	10,51

	V. v.		V. v.
Valkány ind.	10,45 6,90	Varjas ind.	2,30 6,45
N.-Sz.-Miklós "	11,59 7,21	Perjámos "	3,90 7,25
Perjámos "	1,03 8,35	N.-Sz.-Miklós "	4,04 8,45
Varjas érk.	1,23 8,53	Valkány érk.	5,08 9,33

Félegyháza	ind.	V. v.	V. v.
Kun-Kis-Szállás	„	12,15	4,55
Csongrád	érk.	12,48	5,33
		1,31	<u>6,18</u>
Csongrád	ind.	9. -	2,15
Kun-Kis-Szállás	„	9,52	3,01
Félegyháza	érk.	10,29	3,36

f. évi október hó 12-ikétől kezdve.

SZEGED—ZIMONY.

Vasárnap és csütörtökön 7 órakor reggel.

ZIMONY-SZEGED.

Hétfő és péntek déli 12 órakor.

Titelből Szegedre hétfőn d. u. 4 órakor.

Pénteken a Zalánkeménből jövő csatlak. hajó
kezése után, legkésőbb azonban éjfélkor.

TÖBÖK-BECSE-SZEGED

TOROK-BECSÉ-SZÉC
Kedd és szombat reggel 5 órakor.

Szeged és vidéke részére egyedüli és kizárólagos raktár kiesinyben és nagyban

ENDRÉNYI TESTVÉREK

papirnagykereskedésében Szegeden.

Minden létező cigarettapapírok között a legtökéletesebb és fölülmulthatatlan

a valódi francia szivarkapapír

„LE GLORIA“

Joseph Bardou & fils-től Perpignan és Párisban.

60 nagy aranyérem, 16 nagy diszokmány, 20 „Hors Concours“ okmány.

Hüvely-különlegességek: „LE GLORIA“ és „VRAI GOUDRON.“

Legujabb m. kir. szabadalmazott

VICTORY LÁBSZÁRAK

497—3—3

(Gamaschni) varrás nélkül.

elnyűhetetlen, vízmentes, kötött, szövött és beavatott tiszta gyapotból.

Nők részére minden nagyságban 2 frttól 2.50 frtig.

Férfiak » » »	1.50	»	1.80	»
Fü- és leány-gyermekek részére —	.90	krtól	1.25	»

Kaphatók egyedül

KRAUSZ M. áruházában

(Európa-szálloda épület).

ENGEL JAKAB

női divatterme Szegeden.

Felhívja a nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmét az éppen most érkezett **legujabb külföldi divatkelméire**, melyekből a legutolsó divatú **modellek** után, **toilettek** mérték szerint pontosan és jutányosan készítettnek.

Azonkívül ajánlja dus választéku raktárát mindennemű **kész női felöltőkben.**

Nyomatott a kiadótulajdonos Endrényi Testvérek könyvnyomdájában Szegeden.